

TIẾNG VIỆT

Chủ điểm : Nhớ nguồn

Tiết 1

1 Đọc bài thơ sau :

Nhớ Bắc

Ai về Bắc ta đi với
Thăm lại non sông giống Lạc Hồng.
Từ độ mang gươm đi mở cõi
Trời Nam thương nhớ đất Thăng Long.

Vẫn nghe tiếng hát thời quan họ
Xen nhịp từng câu vọng cổ buồn.
Vẫn thương vẫn nhớ mùa vải đỏ
Mỗi lần phảng phất hương sầu riêng.

Ai đi về Bắc xin thăm hỏi
Hồn cũ anh hùng đất Cổ Loa
Hoàn Kiếm hồ xưa Linh Quy hồi
Bao giờ mang trả kiếm dân ta ?

HUỖNH VĂN NGHỆ

- *Nhớ Bắc* : bài thơ được viết năm 1946, lúc tác giả đang tham gia cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp ở miền Đông Nam Bộ.

- *Giống Lạc Hồng* : giống nòi Việt Nam (lấy tên chim Lạc, chim Hồng – những vật linh thiêng được người Việt Nam xưa thờ phụng).

- *Thăng Long* : tên cũ của thủ đô Hà Nội.

- *Quan họ* : điệu dân ca nổi tiếng ở Bắc Bộ.

- *Vọng cổ* : điệu hát nổi tiếng ở Nam Bộ.

- *Cổ Loa* : kinh thành của nước ta thời xưa.

- *Hoàn Kiếm* (Hồ Gươm) : gắn với sự tích Lê Lợi trả lại thần Kim Quy (Linh Quy) gươm báu sau khi đánh tan giặc Minh.

2 Chọn câu trả lời đúng :

- a) Qua tên bài thơ và khổ thơ đầu, em hiểu tác giả muốn nói điều gì ?
- ☐ Nỗi nhớ người bạn đã trở về miền Bắc.
 - ☐ Nỗi nhớ miền Bắc của người đang ở miền Nam.
 - ☐ Nỗi buồn chia tay một người bạn ở miền Nam sắp về Bắc.
- b) Em hiểu "Thăm lại non sông giống Lạc Hồng" nghĩa là gì ?
- ☐ Thăm lại đất Bắc, nơi khởi đầu của dân tộc.
 - ☐ Thăm lại một vùng đất giàu đẹp của đất nước.
 - ☐ Thăm lại một danh lam thắng cảnh nổi tiếng.
- c) Em hiểu khổ thơ thứ hai nói điều gì ?
- ☐ Người đi khai phá đất miền Nam luôn nhớ miền Bắc.
 - ☐ Điệu hát quan họ và hát vọng cổ rất giống nhau.
 - ☐ Trái sầu riêng phảng phất hương thơm của trái vải.
- d) Ở khổ thơ cuối, vì sao tác giả hỏi thần Linh Quy : " Bao giờ mang trả kiếm dân ta ? "
- ☐ Vì nhớ hồ Hoàn Kiếm, nhớ Cổ Loa.
 - ☐ Vì mong có kiếm thần để đánh tan giặc Pháp.
 - ☐ Vì mong được nhận kỉ vật thiêng liêng của cha ông.

3 Đọc mẩu truyện sau và trả lời câu hỏi ở dưới.

Sự tích thành Cổ Loa

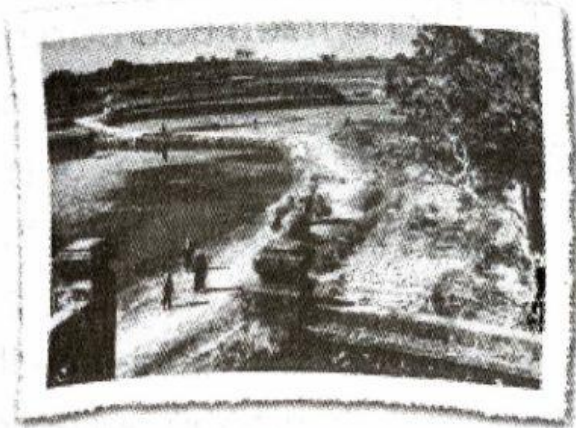
Năm 257 trước Công nguyên, An Dương Vương thay thế vua Hùng, lên ngôi, đổi tên nước là Âu Lạc, đóng đô ở Phong Châu. Sau khi đánh thắng giặc phương Bắc, vua dời đô về Cổ Loa và cho đắp thành.

Nhà vua muốn thành đứng vững muôn đời, sấm sét mưa bão không lay chuyển, giặc cũng không phá nổi. Nhưng cứ sau một đêm, cả bức tường thành sừng sững vừa đắp xong lại bị đổ sập xuống như đất bằng. Liên tục như thế nhiều lần, vua bèn lập đàn cầu khẩn. Thần Kim Quy, sứ giả của Lạc Long Quân, hiện lên giúp vua diệt trừ yêu quái.

Trừ xong yêu ma, thần Kim Quy hiện nguyên hình là con rùa vàng. Thần rút một cái móng của mình trao cho nhà vua, dặn rằng : " Bệ hạ giữ lấy để làm lẫy nỏ. Khi có giặc thì dùng nó để bắn, một phát có thể diệt

được hàng nghìn quân giặc". Toà thành đắp xong, vừa dày vừa cao, xoáy vòng như hình con ốc, nên gọi là Loa Thành.

Theo NGUYỄN ĐỒNG CHI

a) Trong hai câu "*Liên tục như thế nhiều lần, vua bèn lập đàn cầu khẩn. Thần Kim Quy, sứ giả của Lạc Long Quân, hiện lên giúp vua diệt trừ yêu quái.*", câu in đậm liên kết với câu đứng trước nó bằng cách nào ?

- ☐ Bằng cách lặp từ **vua**.
- ☐ Bằng cách dùng cụm từ **sứ giả của Lạc Long Quân** thay cho **thần Kim Quy**.

☐ Bằng cả hai cách : lặp và thay thế từ ngữ.

b) Trong hai câu "*Bệ hạ giữ lấy để làm lẫy nỏ. Khi có giặc thì dùng nó để bắn, một phát có thể diệt được hàng nghìn quân giặc.*", câu in đậm liên kết với câu đứng trước nó bằng cách nào ?

- ☐ Bằng cách lặp từ **giặc**.
- ☐ Bằng cách dùng từ **nó** thay cho **lẫy nỏ**.
- ☐ Bằng cả hai cách : lặp và thay thế từ ngữ.